

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Vår referens/dnr: SN 2023-126
Er referens/dnr: Fi2023/02401

Stockholm, 2023-09-21

Remiss av promemorian Pausad uppräknning av skiktgränsen för statlig inkomstskatt för beskattningsåret 2024

Föreningen Svenskt Näringsliv har beretts tillfälle att avge yttrande över rubricerad promemoria och ansluter sig till vad Näringslivets Skattedelegation anfört i bifogat yttrande.

SVENSKT NÄRINGS LIV

Johan Fall

Fredrik Carlgren

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Er referens: Fi2023/02401

Stockholm, 2023-09-21

Remissyttrande

Remiss av promemorian Pausad uppräknig av skiktgränsen för statlig inkomstskatt för beskattningsåret 2024

Näringslivets Skattedelegation (NSD) avstyrker förslaget i promemorian med hänvisning till de negativa effekter på arbetsutbud och produktivitet som det ger upphov till. Därutöver riktar NSD kritik mot förslaget för den osäkerhet det orsakar kring hur framtida uppräknig kommer att hanteras.

Skadligt för ekonomin

Förslaget motiveras bland annat utifrån att det ska generera budgetutrymme till andra satsningar som stöttar hushållen (s. 6). Grundkravet om balans i de offentliga finanserna är en självklarhet och därav följer att avvägningar måste göras i statsbudgeten, men NSD anser att budgetförstärkande åtgärder i första hand bör sökas på utgiftssidan och att arbetsbeskattningen måste fredas i detta avseende. Internationellt sett är skatten på arbete i Sverige mycket hög vilket inverkar negativt på vår internationella konkurrenskraft och ekonomins tillväxtförutsättningar i stort. Särskilt påtaglig är problematiken sett till de högsta marginalskatterna, där Sverige tillsammans med Belgien ligger högst i OECD.

Som forskningen visar ger höjda marginalskatter upphov till negativa effekter på skattebasen genom att arbetsutbudet minskar och produktiviteten dämpas. Båda dessa effekter nämns i konsekvensanalysen (s. 8-9), men endast effekten avseende arbetsutbudet kvantifieras. Nedgången bedöms i detta avseende, utifrån Finansdepartementets analys i FASIT:s arbetsutbudsmodul, motsvara 11 000 helårsarbetskrafter. Detta produktionsbortfall utgör i sig en tydlig signal om åtgärdens skadeverkningar, men fångar inte den totala effekten på skattebasen. NSD anser därför att de mer långsiktiga budgeteffekterna också borde ha redovisats i konsekvensanalysen eftersom dessa, i analyser som använder arbetsutbudsmodulen, avspeglar förändringar i såväl arbetsutbudet som produktiviteten.¹ Det hade då blivit tydligt att åtgärden på sikt absolut inte utgör en budgetförstärkning på de 12,3 miljarder kronor som anges i promemorian (s. 7) utan att de negativa skattebaseeffekterna, även med modellens försiktiga implicita antaganden om skattebaselasticitet, kommer att erodera en väsentlig andel av detta belopp.

¹ I arbetsutbudsmodulen används benämningen "prestation".

Huvudmän i NSD är:
**Stockholms Handelskammare * Föreningen Svenskt Näringsliv
Svenska Bankföreningen * Svensk Försäkring * Fastighetsägarna Sverige**

Förslaget motiveras också utifrån att en frysning innebär att andelen skattskyldiga som betalar statlig skatt kommer att återgå till en nivå som ligger i linje med hur det sett ut historiskt (s. 6). Givet de skadliga effekter som skatten ger upphov till, ifrågasätter NSD varför detta vore eftersträvänsvärt. Analyser har återkommande visat att lättnader i de högsta marginalskatterna är förknippade med mycket höga självfinansieringsgrader tack vare tidigare nämnda skattebaseffekter i form av stärkt arbetsutbud och ökad produktivitet.² Omvänt betyder det att den nu föreslagna skattesärskärningen kommer att generera ett relativt litet tillskott i skatteintäkter tillgängliga för omfördelning i förhållande till nedgången den orsakar i hushållens disponibla inkomster. För att tillgodose målet att stötta hushåll med låga inkomster bör således andra finansieringskällor sökas än reformer som får till följd att fler träffas av de högsta marginalskatterna.

Orsakar osäkerhet

Ytterligare en negativ konsekvens av förslaget är att det orsakar osäkerhet kring hur framtida uppräkningsbana kommer att hanteras. Visserligen har det förekommit att uppräkningsbana även tidigare avvikit negativt från principen som anges i inkomstskattelagen, men två omständigheter gör ändå att föreliggande förslag sticker ut.

Dels har det historiskt sett varit ovanligt med fullständiga frysningar. Under de senaste 30 åren har detta bara skett vid två tillfällen, 1997 och 2016. Dels har tidigare negativa avsteg kompenserats genom att högre uppräkningsbana tillämpats vid senare tillfällen så att den uppräkningsbana som ges av inkomstskattelagen i stort bibehållits över tid. Som detta har förslag har kommunicerats framstår dock en återgång till denna bana som mindre trolig denna gång. NSD bedömer att en osäkerhet nu infunnit sig kring vilken princip som ska gälla vid framtida uppräkningsbana vilket är beklagligt. Ett skifte till att skiktgränsen framöver skulle bestämmas så att en konstant och därtill hög andel av de skattskyldiga har inkomster över gränsen vore mycket olyckligt mot bakgrund av de negativa effekter som de höga svenska marginalskatterna på arbete för med sig.

NÄRINGS- OCH HUSHÅLLS SKATTEDELEGATION

Johan Fall

Fredrik Carlgren

² Se exempelvis IFAU (2022), *En utvärdering av avtrappningen av jobbskatteavdraget*, rapport 2022:9 och Riksrevisionen (2023), *Förändrade inkomstskatteregler 2011–2023 – bristfällig redovisning till riksdagen*, RiR 2023:10.